

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

10 октомври 1978 година *

„Данъчен режим на алкохолните напитки”

По дело 148/77

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 177 от Договора за ЕИО от страна на Finanzgericht (финансов съд) в Хамбург по производството, висящо пред този съд между

Дружество Н. HANSEN JUN. & O. C. BALLE GMBH & Co., със седалище във Фленсбург,

и

HAUPTZOLLAMT (главно митническо бюро) на Фленсбург,

относно тълкуване на членове 9, 37, 92, 93, 95 и 227 от Договора за ЕИО, във връзка с прилагането на германския закон от 8 април 1922 г. относно монопола върху алкохолните напитки,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Н. Kutscher, председател, г-н J. Mertens de Wilmars и А. J. Mackenzie Stuart, председатели на състав, г-н А. М. Donner, г-н Р. Pescatore, г-н М. Sørensen, г-н А. O'Keefe, г-н G. Bosco и г-н А. Touffait, съдии,

генерален адвокат: г-н F. Capotorti,

секретар: г-н А. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С определение от 24 октомври 1977 г., постъпило в Съда на 7 декември 1977 г., Finanzgericht на Хамбург е отправил пет преюдициални запитвания съгласно член 177 от Договора за ЕИО относно тълкуването на членове 9, 37, 92 - 94, 95 и член 227, параграф 1 от Договора за ЕИО във връзка с приложимия режим на данъчно облагане за някои вносни алкохолни напитки.

2. От преписката по делото е видно, че ищецът в главното производство е пуснал на пазара през 1974 г. алкохолни напитки с различен произход, както в непреработено състояние, така и купаж, съставени от домашно произведени алкохолни напитки и стоки от Гвадалупе, Суринам, Ямайка и Индонезия.

---

* Език на производството: немски.

3. Между ищеца и данъчната администрация е възникнал спор във връзка с данъчните ставки, приложими към различните алкохолни напитки: администрацията е считала, че следва да се обложат с общата ставка, докато ищецът е твърдял, че вносните алкохолни напитки следва да се обложат с най-ниската данъчна ставка, която съгласно член 79, параграф 2 от Branntweinmonopolgesetz (Закон за монопола върху алкохолни напитки) е ограничена от германското право до определени видове стоки, и по-специално за алкохолни напитки, произведени от плодове, както и до определени типове дестилерии, като Abfmdungsbrennereien (дестилерии, регистрирани по патентен данък), Verschlufikimbrennereien (малки дестилерии) и Obstgemeinschaftsbrennereien (кооперативни дестилерии).

4. Ищецът в главното производство, като е счел, че има право на същите данъчни облекчения по отношение на внасяните от него алкохолни напитки, е предявил иск пред Finanzgericht на Хамбург, който с оглед решаването на спора е отправил следните въпроси:

1) Следва ли член 227, параграф 2 от Договора за ЕИО, съгласно който специалните и общите разпоредби на Договора относно свободното движение на стоки са приложими и към френските (отвъдморски) територии départements, да се тълкува в смисъл, че посочените включват и данъчните разпоредби, съдържащи се в трета част, дял I, глава 2, и по-специално член 95 от Договора за ЕИО или в смисъл, че разпоредбите относно свободното движение на стоки по смисъла на член 227, параграф 2 включват единствено разпоредбите, съдържащи се в част 2, дял I?

2) Следва ли член 37 от Договора за ЕИО и евентуално и член 95 от Договора за ЕИО, в случай че последната разпоредба се прилага към стокообмена с френските отвъдморски територии, да се тълкуват в смисъл, че стоките с проход държавите-членки или френските територии départements не могат да се облагат при внос под формата на данък върху потреблението с какъвто и да било данък, превишаващ най-ниската ставка на данъка, който се прилага към същите, сходни или заместими стоки местно производство, дори когато най-ниската ставка се прилага само към малка част от местното производство и то поради особени социални причини?

3) Намаляването на данъчната тежест в полза на част от националното производство може ли да се счита за държавна помощ, която попада в приложното поле на разпоредбите на членове 92 - 94 от Договора за ЕИО, или, по целесъобразност, по какви критерии държавните помощи по смисъла на член 92 от Договора за ЕИО се ограничават от данъчните облекчения, чиято съвместимост с Договора се определя по отношение на данъчните разпоредби на член 95 и евентуално на разпоредбите за държавните монополи с търговски характер, предвидени в член 37?

4) В случай че данъчната тежест по отношение на вноса на стоки с произход държавите-членки и евентуално и териториите, посочени в член 227, параграф 2 от Договора за ЕИО, не може да надвишава най-ниската ставка на облагане, която се прилага същите, сходни или заместими стоки, местно производство: понятието за такса с равностоен на мито ефект, използвано в член 9 от

Договора за ЕИО, се тълкува в смисъл, че в него влизат и данъците върху потреблението, когато стоките от трети страни се облагат при внос с данъци върху потреблението, по-високи от данъците върху вноса на същите, сходни или заместими стоки с произход държавите-членки или посочените в член 227, параграф 2 от Договора за ЕИО територии?

5) В случай на утвърдителен отговор на точка 4: едновременното действие на разпоредбите на член 9 от Договора за ЕИО, на Регламент (ЕИО) № 950/68 и на член 189 от Договора за ЕИО следва ли да се тълкува в смисъл, че след 1 юли 1968 г. държавите-членки нямат право да въвеждат такси с равностоен ефект на мито, които имат за последица облагането на стоки, внесени от трети страни с по-висок данък от този за същите, сходни или заместими стоки с произход държавите-членки или посочените в член 227, параграф 2 от Договора за ЕИО територии?

По първия въпрос (прилагане на данъчните разпоредби на Договора към френските отвъдморски територии)

5. Тъй като част от процесните алкохолни напитки е внесена от Гвадалупе, френски отвъдморски департамент, Finanzgericht отправя питане относно приложимостта на данъчните разпоредби на Договора, и по-специално правилото за недопускане на дискриминация, съдържащо се в член 95 по отношение на тези стоки.

Това съмнение се дължи на обстоятелството, че член 227, параграф 2 от Договора обявява за приложими към френските отвъдморски департаменти определени, изрично посочени разпоредби, като данъчните разпоредби са изключени от това изброяване.

6. От преписката по делото следва, че ищецът в главното производство основава исканията си на първо място на правилото за недопускане на дискриминация, съдържащо се в член 95, което според него се прилага и към френските отвъдморски департаменти.

Изразените по този повод в хода на производството становища на Комисията, от една страна, и на правителството на Френската република, от друга страна, са противоречиви.

Според Комисията данъчните разпоредби на Договора не са приложими към отвъдморските департаменти, тъй като тези разпоредби не са сред изрично посочените в член 227, параграф 2 и не са обявени за приложими с последващ акт.

Обратно, френското правителство е изразило становище, че френските отвъдморски департаменти принадлежат към Общността, доколкото са неразделна част от Френската република и вследствие на това всички разпоредби на Договора са приложими по право към тези територии, освен ако Съветът не приеме специални разпоредби в случай на нужда с оглед отчитане на тяхната специфика, призната от Договора.

Правителството на Федерална република Германия, без да взема отношение по този принципен въпрос, изразява становище, че член 95 във всички случаи е приложим, доколкото се явява необходимо допълнение към разпоредбите относно премахването на митата и таксите с равностоен ефект.

7. Съгласно член 227, параграф 1 Договорът се прилага по отношение на цялата територия на „Френската република“.

особеното положение на отвъдморските департаменти е уредено в член 227, параграф 2:

„По отношение на ... френските отвъдморски департаменти, общите и специалните разпоредби на настоящия договор във връзка със:

- свободното движение на стоки;
- селското стопанство, с изключение на член 40, параграф 4;
- либерализацията на услугите;
- правилата на конкуренцията;
- защитните мерки, предвидени в членове 108, 109 и 226;
- институциите;

се прилагат веднага след влизането в сила на настоящия договор.

Условията, при които ще се прилагат останалите разпоредби на настоящия договор се определят в срок от две години от влизането в сила на настоящия договор, с решение на Съвета, взето единодушно по предложение на Комисията.

В рамките на процедурите, предвидени в настоящия договор, и по-специално на член 226, институциите на Общността правят необходимото, за да стане възможно икономическото и социално развитие на тези области”.

8. Наблюдението на законодателната практика на Общността показва, че Съветът не се е възползвал от своето правомощие по член 227, параграф 2, алинея 2, с изключение на някои изолирани разпоредби.

За сметка на това, напоследък са приети множество специални разпоредби в полза на отвъдморските департаменти в рамките на нормативни актове с различен предмет, като нито един от тези актове не се отнася до данъчните разпоредби. Именно предвид това фактическо и правно положение следва да се отговори на въпроса на националния съд.

9. От член 227, параграф 1 следва, че положението на френските отвъдморски департаменти в Общността се определя на първо място с оглед на френската конституция, съгласно която, както посочи и френското правителство, тези територии са неразделна част от Френската република.

С оглед надлежно отчитане на особеното географско, икономическо и социално положение на тези територии, член 227, параграф 2 предвижда, че прилагането на Договора спрямо тях ще се осъществява поетапно и в допълнение към това

Договорът предоставя най-широки правомощия за приемане на специални разпоредби, съизмерими със специфичните изисквания на тези части от френската територия.

10. За тази цел в член 227 са посочени изрично определени глави и членове, които ще се прилагат с влизането на договора в сила; като в същото време е предвиден срок от две години, в който Съветът може да определя специални условия на прилагане по отношение на други групи разпоредби.

След изтичането на този срок разпоредбите на Договора и на вторичното право следва да се прилагат по право към френските отвъдморски департаменти, доколкото те са неразделна част от Френската република, като се запазва възможността впоследствие да се предвидят допълнителни специфични мерки с оглед за се отговори на нуждите на тези територии.

От тези съображения следва, че член 95 се прилага и по отношение на данъчното третиране на стоки с произход френските отвъдморски департаменти.

11. На първия въпрос следва да се отговори, че член 227, параграф 2 от Договора за ЕИО, тълкуван в контекста на параграф 1 от същия член, следва да се разбира в смисъл, предполагащ приложимостта на данъчните разпоредби на Договора, и по-специално на правилото за недопускане на дискриминация, съдържащо се в член 95, по отношение на стоки с произход френските отвъдморски департаменти.

По втория и третия въпрос (третиране на алкохолни напитки с произход Общността по отношение на членове 37, 92 до 94 и 95 от Договора)

12. С втория и третия въпрос Finanzgericht на Хамбург се стреми да получи едновременно указания по тълкуването на член 37 относно националните монополи с търговски характер, на членове 92 до 94 за държавните помощи и на член 95 за недопускане на дискриминация в прилагането на вътрешни данъци с оглед на това да се установи съвместимостта с Договора на разпоредбите на националното право в полза на определени видове алкохолни напитки или определени категории производители и от тази преценка да бъдат изведени последиците относно данъчното третиране на вносни алкохолни напитки с произход Общността.

13. От сравнителното изложение, представено от Комисията по искане на Съда, следва, че облагодетелстващи режими, съпоставими с режима по параграф 79 от Branntweinmonopolgesetz, макар и в много различни форми, съществуват в повечето държави-членки.

От това проучване следва, че такива режими могат да съществуват без всякаква връзка с търговски монопол в законодателства с чисто данъчен характер.

По тази причина е за предпочитане поставеният от националния съд проблем да се разгледа на първо място от гледна точка на данъчната норма, съдържаща с в

член 95 предвид общия Ж характер, а не на член 37, който се отнася конкретно до режима на националните монополи.

Този метод се прилага с още по-голямо основание предвид това, че член 37 се основа на същия принцип като член 95, а именно на премахването на всякаква дискриминация в търговията между държавите-членки.

14. По същия начин за предпочитане е, въпросът на националния съд да се разгледа от гледна точка на член 95, а не толкова в контекста на членове 92 - 94, доколкото последните членове се основават на същата идея като член 95, а именно принципа за премахване на държавната намеса, включително данъчни облекчения, които биха могли да имат за последица нарушаването на нормалните условия на търговия между държавите-членки.

15. От гледна точка на член 95 поставените от Finanzgericht на Хамбург въпроси по същество са насочени към това дали и при какви условия вносните алкохолни напитки могат да се ползват с преференциалното третиране, предвидено в националното законодателство за определени видове стоки или определени групи производители.

16. При сегашното състояние на развитие и предвид липсата на уеднаквяване или хармонизация на съответните разпоредби, правото на Общността не забранява на държавите-членки да предоставят данъчни облекчения под формата на освобождаване или намаляване на данъци за определени видове алкохолни напитки или определени категории производители.

В действителност, данъчните облекчения от този вид могат да служат на законни икономически или социални цели, като използване на определени суровини от дестилериите, непрекъснато производство на определени висококачествени алкохолни напитки или приемственост за определени категории предприятия, като селскостопанските дестилерии.

17. Според член 95 подобни преференциални режими могат да се разпростират без дискриминация и по отношение на алкохолни напитки от други държави-членки.

В тази връзка член 95 не допуска да се прави разграничение в зависимост от социалните или други причини, на които се основават тези специални режими или според тяхното относително значение, съпоставено с обичайната система на данъчно облагане.

18. В тази връзка възникват сериозни проблеми предвид факторите, с които националните законодателства обвързват предоставянето на данъчни облекчения, като например видът на суровината, техническите характеристики на съоръженията, процесите на дестилация, начините на облагане и методите на данъчен контрол.

Тези трудности са особено очевидни в случаи като разглеждания, в който става въпрос за стока, а именно ром с произход извън европейската климатична зона.

19. По отношение на трудностите в съпоставянето, следва да се подчертае, че член 95, алинея 1 се отнася както до „пряката”, така и до „непряката” дискриминация, и че прилагането на тази разпоредба се основава не върху строгото изискване за идентичност на стоките, върху „сходния” им характер.

Освен това, член 95, алинея 2 забранява всякаква система на вътрешни данъци, която е „от естество да закриля непряко други производства”.

От това следва, че може да се иска прилагането на особените облагодетелстващи режими, предвидени в националното законодателство за определени видове алкохолни напитки или определени категории производители, по отношение на алкохолни напитки, внесени от Общността във всички случаи, когато са изпълнени критериите, които са в основата на параграфи 1 и 2 на член 95.

20. На втория и третия въпрос следва да се отговори, когато национално данъчно законодателство облагодетелства производството на определени видове алкохолни напитки или определени категории производители посредством освобождаване от данък или намаляване на данъчната тежест, дори когато тези облекчения са в полза само на малка част от националното производство или са предоставени поради специални социални причини, тези облекчения трябва да бъдат предоставени и за вносните алкохолни напитки, които отговарят на същите условия предвид критериите по член 95, параграфи 1 и 2.

По четвъртия и петия въпрос (данъчен режим на алкохолните напитки с произход от трети държави)

21. Четвъртият и петият въпрос се отнасят до режима на данъчно облагане на алкохолни напитки от трети страни.

Като се позовава на член 9 от Договора за ЕИО и на Регламент № 950/68 на Съвета от 22 юни 1968 г. относно общата митническа тарифа (ОВ L 172), Finanzgericht подсказва, че питането засяга въпроса дали ако се допусне, че даден режим на облагане е признат за дискриминиращ по отношение на вносните стоки, тази разлика в третирането би попаднала в обхвата на забраната за налагане на такси с равностоен ефект на мито или разликата следва да се счита за утежняване на режима по общата митническа тарифа, несъвместимо с единния Ж характер.

22. Следва да се отбележи, от една страна, че член 9 от Договора забранява таксите с равностоен на мито ефект в търговията „между държавите-членки”, така че тази разпоредба не се отнася до вноса на стоки с произход трети страни, а от друга страна, освен при изключителни обстоятелства, един и същ данък не може да се квалифицира едновременно като вътрешен данък и такса с равностоен ефект (Решение от 18 юни 1975 г. дело 94/74, IGAV, Сборник, стр. 699 и Решение от 22 март 1977 г., Дело 78/76, Steinike, Сборник, стр. 595).

По тези съображения въпросите на националния съд се възприемат в смисъл че в действителност са насочени към това дали в търговията с трети страни

съществува правило за недопускане на дискриминация по аналогия с правилото на член 95 от Договора.

23. По отношение на търговията с трети страни и вътрешните данъци в самия Договор не се съдържа разпоредба, подобна на член 95, който се прилага само за стоки с произход държавите-членки.

При това положение отговорът на въпроса на националния съд зависи, без да се накърняват нормативни разпоредби, чието прилагане не е предмет на настоящото дело, от състоянието на договорните отношения, многостранни и двустранни, между Общността и третите страни.

24. На четвъртия и петия въпрос следва да се отговори, че договорът не съдържа разпоредби, които забраняват евентуална дискриминация в прилагането на вътрешни данъци за стоките, внесени от трети страни, без при това да се накърняват договорни разпоредби в сила между Общността и държавите на произхода на определена стока.

По съдебните разноски

25. Разноските, направени от правителството на Федерална република Германия и Комисията на Европейските общности, предоставили становища на Съда, не подлежат на възстановяване.

С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в процеса, висящ пред Finanzgericht Хамбург, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени от Finanzgericht на Хамбург с определение от 24 октомври 1977 г.: реши:

1. Член 227, параграф 2 от Договора за ЕИО, тълкуван в контекста на параграф 2 от същия член, следва така да се разбира в смисъл, че данъчните разпоредби на Договора, и по-специално правилото за недопускане на дискриминация, съдържащо се в член 95, са приложими по отношение на стоки с произход френските отвъдморски територии. départements

2. Когато националното данъчно законодателство облагодетелства производството на определени видове алкохолни напитки или определени категории производители посредством освобождаване от данъци или намаляване на данъци, това облагодетелстване, дори да ползва само малка част от националното производство или да е предоставено поради особени социални съображения, се разпростира и по отношение на вносни алкохолни напитки от Общността, ако отговарят на същите условия съобразно критериите, установени в член 95, параграфи 1 и 2 от Договора.

3. Договорът не съдържа разпоредба, която да забранява евентуална дискриминация в прилагането на вътрешни данъци по отношение на стоките, внесени от трети страни, без да се засягат договорните разпоредби, в сила между Общността и държавите на произхода на определена стока.

Подписи

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 10 октомври 1978 година.

Подписи